

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Zagreb, 18. rujna 2006.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Ivica Račan, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Ivo Josipović, Josip Leko, Milanka Opačić.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Ivica Račan

**KLUB ZASTUPNIKA SOCIJALDEMOKRATSKE PATRIJE
HRVATSKE**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KAZNENOG ZAKONA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

rujna 2006.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM ZAKONOM

Kazneni zakon u zadnje vrijeme mijenjao se nekoliko puta, ali ne u smislu reagiranja na institute materijalnog kaznenog prava u odnosu na procesuiranje nezakonitih radnji koji su podvrgnuti argumentiranoj kritici od strane stručne, ali i šire javnosti koja je ukazala na nužnost njihove izmjene, a sukladno temeljnim načelima Ustava Republike Hrvatske i međunarodnog prava.

Predložene izmjene omogućit će efikasniji progon gospodarskog kriminaliteta na način osuvremenjivanja postojećih odredbi i njihova usklađivanja sa standardima EU, kao i sa *acquis-om* u procesu stabilizacije i pridruživanja EU.

Ovaj prijedlog zakona u skladu je s preuzetom obvezom jačanja institucija i vladavine prava, te sprječavanja i suzbijanja navlastito gospodarskog kriminaliteta sukladno članku 75. i 80. glave VII Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Predložene izmjene Kaznenog zakona sastoje se u preoblikovanju već postojećih instituta i sadržaja materijalnog kaznenog prava, osobito kada je riječ o katalogu inkriminacija posebnog dijela – gospodarskih inkriminacija.

Najvažnija pitanja koja treba riješiti su sljedeća:

U općem dijelu izmjene se odnose na produljenje rokova kod zastare. Kratki rokovi zastare kod nekih kaznenih djela s jedne strane i dugotrajnost kaznenog postupka u gospodarskim kaznenim djelima nameću nužnost novih i pravednijih rješenja. Gotovo ništa nije toliko blamiralo samo pravosuđe kao česte zastare, koje su se do 2000. godine čak sudećem sucu uračunavale u normu kao riješeni predmet. Upravo su zastare progona i procesuiranja dovele do raširenog shvaćanja kod građana da svi nisu jednaki pred zakonom. Kod njih je ozbiljno poljuljana vjera u državne institucije, da su se voljne i kadre obračunati s najraznovrsnijim kriminalitetom, navlastito onim gospodarskim koji je mnoge obitelji zaveo u crno, naštetio hrvatskom gospodarstvu i ugledu naše zemlje, a najrazornije posljedice je izazvao na planu poštivanja zakonitosti, poslovnog i građanskog morala. Nakon što je Državna revizija završila opsežan posao revizije pretvorbe i privatizacije, samo po sebi, logično se nameće pitanje omogućavanja tijelima državne represije da odrade svoju zadaću u sankcioniranju onih nezakonitosti koje predstavljaju kriminalno djelovanje. Kako je najveći dio takvih radnji već prekrpio val zastare, dio predmeta koji se već vode ili koji se tek trebaju voditi pred kaznenim pravosuđem, tim više nameće zakonodavcu zadaću da ponese svoj dio odgovornosti i produljenjem zastarnih rokova omogući pravosuđu da se riješe takvi predmeti.

U posebnom dijelu predlažu se dakle, izmjene gospodarskih inkriminacija. Činjenica da su tijekom pretvorbe i privatizacije u Republici Hrvatskoj počinje velik broj kriminalnih radnji koje često nisu procesuirane, koje otežavaju afirmaciju načela vladavine prava, dovode do nepovjerenja građana u zakone i vlast, negativno utječu na gospodarski razvoj, odbijaju strane ulagače i hrvatske poduzetnike, potiču društvenu i individualnu nejednakost, te negativno utječu na društvenu stabilnost i opću socijalnu sigurnost. Kao središnje kazneno djelo predviđa se zlouporaba povjerenja (članak 294. c KZ) koja stupa na mjesto dosadašnje zlouporabe položaja i ovlasti (članak 337. stavak 3. i 4. KZ), ako je počinitelj odgovorna osoba. Stoga su ukinuta i neka druga gospodarska kaznena djela (članci 291., 292. i 294. KZ). Stoga je zadržana «zlouporaba položaja i ovlasti»(članak 337.KZ), ali sada isključivo kao službeničko kazneno djelo.

Dakle, u koliko se ne želi do kraja učinjeni posao Državne revizije na poslovima revizije pretvorbe i privatizacije učiniti besmislenim i bespredmetnim, te u koliko država želi biti vjerodostojna u proklamiranoj riješenosti u obračunu s korupcijom, onda je zaista neshvatljiva dosadašnja zakonodavna apstinencija u ovim pitanjima.

Za istaknuti je i da je i pisac zadnjih nekoliko izmjena ranijih godina istaknuo za naše postojeće gospodarske inkriminacije da su «relikt prošlosti», a naš ugledni profesor europskog glasa dr.sc. Petar Novoselec u noveli KZ iz 2003. bio je sačinio te moderne inkriminacije po uzoru na njemačko pravo, a koje su vrlo slične ostalom europskom pravu. Posebno je važno napomenuti i mišljenje struke koje je došlo do izražaja u Izvješću o radu državnih odvjetništava na kaznenim predmetima u svezi pretvorbe i privatizacije koje izvješće je u Hrvatskomu saboru gotovo jednoglasno usvojeno. Upravo je iz tog izvješća jasno s kojim se problemima pravosuđe susreće, traži se aktivnost zakonodavnog tijela kako bi se predmeti gospodarskog kriminaliteta ubrzali, kako bi se spriječio nastup zastare u njima, pa se sasvim eksplicitno navodi kako je naše kazneno zakonodavstvo glede gospodarskih inkriminacija neadekvatno, nedovoljno, zastarjelo. Tako se izrijeком navodi : «Obzirom na često nedovoljno jasno pravno uređenje pretvorbe i privatizacije dio izvršenih nezakonitosti nije mogao biti sankcioniran u kaznenom postupku, posebno i iz razloga što su odredbe kaznenog materijalnog prava koje se odnose na gospodarski kriminalitet bile preuzete iz bivšeg socijalističkog pa su dakle bile prilagođene sasvim drugim odnosima u gospodarstvu.» (str. 14 . Izvješća o radu državnih odvjetništava na kaznenim predmetima u svezi pretvorbe i privatizacije). Nadalje se na str. 17 Izvješća navodi:» Naime, problem je u neusklađenosti i nedorečenosti propisa s novonastalim društveno-ekonomskim odnosima, jer poneki nisu sadržavali ni kaznene sankcije. Stoga je takvo stanje u legislativi izazvalo i različite stavove u tumačenju propisa, gdje je državno odvjetništvo u odnosu na sudove prilazilo životnije i realnije u tom tumačenju, primjenjujući ciljno tumačenje...»

Jednodušna je ocjena javnosti upotrebi povećanja stupnja odgovornosti sudbene vlasti. Javna percepcija o raširenosti korupcije u pravosuđu ne može se ignorirati i bagatelizirati. Stoga je zadaća zakonodavca da učini sve da se povjerenje u pravosuđe povisi, da i on u okviru svoje djelatnosti omogući pravosudnoj vlasti zaštitu od šikanoznog postupanja, ali i efikasno eliminiranje onih koji ruše ugled sudačke profesije, potkopavaju elementarne zajedničke vrijednosti pojedinca i zajednice.

III. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnova za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku temelji se na odredbama članka 159. stavak 1. i članka 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Postoji opravdani državni i opći javni interes za efikasnijim progonom svih oblika kriminaliteta, a posebice gospodarskog kriminaliteta. Činjenica je da zastare, te nesankcioniranje naročito gospodarskih kaznenih djela otežava afirmaciju načela vladavine prava, dovode do nepovjerenja građana u zakone i vlast, negativno utječe na gospodarski razvoj i općenito negativno utječe na društvenu stabilnost i opću socijalnu sigurnost. Neophodno je naročito kod ove vrste kaznenih djela predložiti značajno povećanje zastarnih rokova kako bi se omogućilo pravosuđu da procesuirala takva kaznena djela, posebice kad prijeti zastara progona za njih..

Republika Hrvatska obvezna je i svoje materijalno kazneno pravo osuvremeniti i uskladiti sa standardima EU, kao i sa *acquis-om* u procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

V. TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz prijedlog zakona prilaže se tekst odredaba Kaznenog zakona koje se mijenjaju i dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U članku 19. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Kazneni progon, osim u slučajevima navedenim u članku 18. stavku 2. ovoga zakona ne može se poduzeti kad protekne određeno vrijeme od počinjenja kaznenog djela i to:

- trideset godina za kazneno djelo s propisanom kaznom do 40 godina zatvora,
- dvadeset godina za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od deset godina zatvora,
- petnaest godina za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od pet godina zatvora,
- deset godina za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od tri godine zatvora,
- pet godina za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od jedne godine zatvora i
- tri godine za ostala kaznena djela.

Članak 2.

Članak 291. briše se.

Članak 3.

Članak 292. briše se.

Članak 4.

Članak 293. briše se.

Članak 5.

Članak 294. briše se.

Članak 6.

Iza članka 294.b dodaje se naziv i članak 294.c koji glase:

«Zlouporaba povjerenja

Članak 294.c

«(1) Tko povrijedi dužnost skrbi o tuđim imovinskim interesima koja se temelji na zakonu, odluci upravne ili sudbene vlasti, pravnom poslu ili odnosu povjerenja i na taj način onome o čijim se imovinskim interesima dužan brinuti prouzroči štetu ili pribavi sebi ili drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi imovinsku korist, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena šteta velikih razmjera ili je pribavljena znatna imovinska korist, a počinitelj je postupao s ciljem prouzročenja takve štete ili s ciljem pribavljanja takve imovinske koristi, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.»

Članak 7.

Članak 337. mijenja se i glasi:

«(1) Službena osoba koja iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi dužnost pa time sebi ili drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi pribavi neimovinsku korist ili drugome prouzroči štetu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Službena osoba koja iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi dužnost pa time sebi ili drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi pribavi imovinsku korist, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz stavka 2. ovoga članka pribavljena znatna imovinska korist, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

Članak 8.

Iza članka 337. dodaje se naziv i članak 337.a koji glase:

«Kršenje zakona u sudskom postupku

Članak 337.a

(1) Sudac, sudac porotnik, državni odvjetnik ili njegov zamjenik koji prilikom sudskog postupka ili donošenja odluke, a državni odvjetnik i prije vođenja sudskog postupka, a s njim u svezi, prekrši zakon s ciljem da jednoj stranci pribavi korist ili nanese štetu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina,.

(2) Ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške posljedice za okrivljenika ili oštećenika u kaznenom postupku, ili postupku koji mu je prethodio, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.»

Članak 9.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objave u «Narodnim novinama».

OBJAŠNJENJE POJEDINIH ODREDBI

Uz članak 1.

Dosadašnje iskustvo pokazalo je da su rokovi zastare kaznenog progona bili prekratki što je dovodilo do prevelikog broja zastara u sudskoj praksi. Stoga se predlaže produljenje rokova.

Uz članak 2.

Kazneno djelo nesavjesnog gospodarskog poslovanja iz članka 291. sadržano je u novom kaznenom djelu zlouporabe povjerenja iz članka 294.c, pa ga treba brisati.

Uz članak 3.

Kazneno djelo zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju iz članka 292. relikv je bivšeg jugoslavenskog pravnog sustava u kome je trebalo služiti suzbijanju «korisnih malverzacija», tj. protuzakonitih radnji poduzetih u korist vlastite pravne osobe. Svojom neodređenošću, koja je osobito došla do izražaja u generalnoj klauzuli sadržanoj u posljednjoj alineji stavka 1, a i preklapanjem s drugim kaznenim djelima, stvaralo je i još uvijek stvara velike poteškoće u sudskoj praksi. To je kazneno djelo u stvari suvišno, pa ga treba ukinuti, kako je to učinio i slovenski zakonodavac u Kaznenom zakoniku još 1994. godine.

Postupa li počinitelj s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za svoju pravnu osobu radnje opisane u članku 292. predstavljat će neko drugo kazneno djelo, najčešće prijevare iz članka 224., a u nekim slučajevima utaju poreza i drugih davanja iz članka 286., povredu obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz članka 287., krivotvorenje službene isprave iz članka 312., kazneno djelo iz članka 32. Zakona o računovodstvu ili neko od kaznenih djela iz Zakona o trgovačkim društvima. To isto vrijedi i ako se radnje opisane u članku 292. čine s ciljem pribavljanja imovinske koristi drugoj pravnoj osobi koja ujedno ne predstavlja imovinsku štetu za vlastitu pravnu osobu. Ako se pak to kazneno djelo čini u korist druge pravne osobe, a na štetu vlastite, radit će se prema ovom Konačnom prijedlogu, o kaznenom djelu zlouporabe povjerenja iz članka 294.c.

Uz članak 4.

Ne postoji niti jedan razlog da se prijevara u gospodarskom poslovanju (sada čl. 293.) tj. prijevara u korist vlastite pravne osobe propisuje odvojeno od općeg kaznenog djela prijevare.

Uz članak 5.

Kazneno djelo sklapanja štetnog ugovora iz članka 294. sadržano je u novom kaznenom djelu zlouporabe povjerenja iz članka 294.c, pa ga treba brisati.

Uz članak 6.

Ovim člankom uvode se u glavu kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja kazneno djelo zlouporaba povjerenja (čl.294.c). Novo kazneno djelo zlouporabe povjerenja predlaže se po uzoru na kazneno djelo «nevjernosti» (Untreue) u njemačkom, austrijskom i švicarskom kaznenom pravu, gdje je ono ključno gospodarsko kazneno djelo kojim se prvenstveno obuhvaća kriminalitet upravljačkih struktura u trgovačkim društvima. Njime se zamjenjuje postojeće kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti ako ga čine odgovorne osobe (dosadašnji čl. 337. st. 3. i 4.) koje je pogrešno svrstano među kaznena djela protiv službene dužnosti, a zbog niza pravno tehničkih manjkavosti trpi i ozbiljne kritike. Pored toga, ono obuhvaća i dosadašnja kaznena djela zlouporabe povjerenja (čl. 227.), nesavjesnog gospodarskog poslovanja(čl. 291.), zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju (čl.292.) i sklapanje štetnog ugovora.

Počinitelj je označen općenito kao «tko». To će u prvom redu biti odgovorne osobe u gospodarstvu (članovi uprava dioničkih društava, direktori društava s ograničenom odgovornošću, članovi nadzornih odbora itd., ali i ostale osobe kojima je povjerena skrb o tuđoj imovini npr. skrbnik ili odvjetnik.) Bitno je da se kazneno djelo zlouporabe povjerenja više ne ograničava na «privatni sektor» nasuprot kaznenom djelu zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. koje se odnosilo na «društveni sektor», jer je takvo razlikovanje relikv bivšeg pravnog sustava. Dužnost skrbi o tuđoj imovini mora proizlaziti iz zakona (npr. dužnost roditelja u odnosu na imovinu djece), odluke upravne ili sudbene vlasti (npr. dužnost staratelja ili stečajnog upravitelja), pravnog posla (npr. iz ugovora o pravima i

obvezama člana uprave dioničkog društva), ili nekog faktičnog odnosa povjerenja iz kojeg proizlazi pravna obveza skrbi o tuđoj imovini, (npr. u slučaju osobe koja stoji iza osobe koja je samo formalno postavljena na neku dužnost). Počinitelj mora uvijek povrijediti neku dužnost glede povjerene imovine, a o tomu će biti riječ kada prilikom sklapanja valjanih poslova ili drugih raspolaganja imovinom prekorači interne ovlasti ili prekorači ovlasti zastupanja ili ne izvrši neku radnju koju je bio dužan izvršiti.

Daljnje obilježje novog kaznenog djela jeste šteta na imovini o kojoj se počinitelj bio dužan brinuti. Šteta može nastati kako na imovini zastupane fizičke osobe (npr. djeteta), tako i na imovini pravne osobe (npr. trgovačkog društva). Uslijed ovakvog djelovanja počinitelja može nastati imovinska šteta, ali isto tako propisano je da uz prouzročenje štete počinitelj može za sebe ili drugoga pribaviti imovinsku korist. To je razlog zašto novo kazneno djelo zlouporabe povjerenja obuhvaća i dosadašnja kaznena djela sklapanja štetnog ugovora i nesavjesnog gospodarskog poslovanja.

Kao kvalifikatorna okolnost predviđena je u stavku 2. šteta velikih razmjera ili pribavljanje znatne imovinske koristi. S obzirom da zbog zlouporabe menadžmenta mogu nastati iznimno velike štete, bilo je potrebno kao najveću mjera kazne predvidjeti petnaest godina zatvora.

Uz članak 7.

Kazneno djelo iz čl. 337. treba biti isključivo službeničko kazneno djelo, tj. počinitelj može biti samo službena osoba. Odgovorna osoba čini kazneno djelo zlouporabe povjerenja iz članka 294. c.

Uz članak 8.

Novo kazneno djelo «kršenje zakona u sudskom postupku» iz članka 337.a predlaže se na temelju odredbe članka 121. stavka 2. Ustava RH. Prema toj odredbi suci i suci porotnici čine kazneno djelo kada krše zakon. Takva ponašanja mogla su se i do sada podvesti pod opće kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337., no kako se radi o osjetljivoj materiji koja zadire u pitanje neovisnosti sudbene vlasti, uputno je odgovornost sudaca propisati posebnom odredbom, kako to uostalom čine i neki drugi pravni sustavi (npr. njemački KZ.)

Predloženo kazneno djelo nije ograničeno na suce i suce porotnike kao počinitelje, nego obuhvaća i državne odvjetnike i njihove zamjenike koji sudjeluju u sudskom postupku (ili predistražnom postupku) u komu mogu postupati u korist ili na štetu jedne stranke. Također se kazneno djelo ne ograničava samo na donošenje odluke, nego obuhvaća i vođenje postupka (npr. sudac ne radi na nekom predmetu kako bi nastupila zastara ili ne određuje pritvor kako bi omogućio bijeg okrivljeniku). Za postojanje kaznenog djela nužno je, ali ne i dovoljno da odluka objektivno predstavlja kršenje zakona, nego se traži i da počinitelj postupa s ciljem da jednoj stranci u postupku pribavi korist ili nanese štetu, tj. kazneno djelo se može počinuti s izravnom namjerom. Kvalificirani oblik u stavku 2. obuhvaća kršenje zakona ako su prouzročene teške posljedice za okrivljenika u kaznenom postupku.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisano je rok stupanja na snagu. Iako se, radi o značajnim i suštinskim izmjenama kaznenog zakona, nije potrebno odrediti dulji *vacatio legis*, jer je u teoriji u odnosu na izmjene u gospodarskim kaznenim djelima prema noveli 9. srpnja 2003. godine učinjeno solidno teoretsko obrazloženje u relativno bogatoj literaturi objavljenoj prije nego je novela trebala stupiti na snagu, npr. u Hrvatskom ljetopisu za kazneno pravo i praksu. Tomu treba dodati i da je Glavno državno odvjetništvo RH tijekom 2003. godine o primjeni novih gospodarskih inkriminacija provelo dobro pripremljenu instruktažu nižih državnih odvjetništava, a isto tako je ondašnje Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave to učinilo kod sudova. Kako je upravo ovaj prijedlog sačinjen po uzoru na novelu iz 2003. godine u dijelu kojim se sam prijedlog bavi, određeno je kao u članku 9.

ODREDBE VAŽEĆIH ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Narodne novine, br. 110/97.

Zastara pokretanja kaznenog postupka

Članak 19.

(1) Kazneni postupak radi primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske, osim u slučajevima kad se radi o kaznenim djelima navedenim u članku 18. stavka 2. ovoga Zakona, ne može se pokrenuti kad protekne određeno vrijeme od počinjenja kaznenog djela, i to:

- dvadeset i pet godina za kazneno djelo s propisanom kaznom dugotrajnog zatvora,
- petnaest godina za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od deset godina zatvora,
- deset godina za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od pet godina zatvora,
- pet godina za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od tri godine zatvora,
- tri godine za kazneno djelo s propisanom kaznom težom od jedne godine zatvora,
- dvije godine za kazneno djelo s propisanom kaznom zatvora do jedne godine ili samo s novčanom kaznom.

(2) Ako je za kazneno djelo propisano više kazni, zastara se određuje prema najtežoj od propisanih kazni za to djelo.

Narodne novine: br. 129/00

Članak 2.

Naslov članka 19. mijenja se i glasi:

“Zastara kaznenog progona”.

U članku 19. stavku 1. riječ: “postupak” zamjenjuje se riječju: “progon”, a riječ: “pokrenuti” zamjenjuje se riječju: “poduzeti”.

Narodne novine, br. 110/97

Nesavjesno gospodarsko poslovanje

Članak 291.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi u kojoj nema većinski udio, koja svjesnim kršenjem zakona ili drugog propisa o poslovanju očito nesavjesno posluje i time prouzroči znatnu imovinsku štetu toj pravnoj osobi,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Zlouporaba ovlasti u gospodarskom poslovanju

Članak 292.

(1) Odgovorna osoba u pravnoj osobi koja s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za svoju ili drugu pravnu osobu:

- stvara ili drži nedozvoljene fondove u zemlji ili stranoj državi,
- sastavljanjem isprava neistinitog sadržaja, lažnim bilancama, procjenama ili inventurom ili drugim lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica, neistinito prikazuje stanje i kretanje sredstava i uspjeha poslovanja,
- pravnu osobu stavi u povoljniji položaj prigodom dobivanja sredstava ili drugih pogodnosti koje se pravnoj osobi ne bi priznale prema postojećim propisima,
- pri izvršavanju obveza prema proračunima i fondovima uskrati sredstva koja im pripadaju,
- namjenska sredstva kojima raspolaže koristi protivno njihovoj namjeni,
- na drugi način grubo prekrši zakon ili pravila poslovanja glede uporabe i upravljanja imovinom,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka pribavljena znatna imovinska korist, a počinitelj je postupao s ciljem pribavljanja takve koristi,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Prijevara u gospodarskom poslovanju

Članak 293.

(1) Tko kao predstavnik ili zastupnik pravne osobe s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za tu ili drugu pravnu osobu uporabom nenaplativih akceptnih naloga, čekova za koje zna da nemaju pokrića, ili na drugi način dovede nekoga u zabludu, ili ga održava u zabludi i time ga navede da ovaj na štetu svoje ili tuđe imovine što učini, ili ne učini,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzročena znatna šteta, a počinitelj je postupao s ciljem pribavljanja takve koristi ili prouzročenja takve štete,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Sklapanje štetnog ugovora

Članak 294.

(1) Tko kao predstavnik ili zastupnik pravne osobe u kojoj nema većinski udio u njezinoj gospodarskoj djelatnosti sklopi ugovor za koji zna da je štetan za pravnu osobu, ili sklopi ugovor protivno ovlasti i time prouzroči štetu pravnoj osobi,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je počinitelj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka za takvo postupanje primio mito,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Narodne novine, br. 129/00

Članak 54.

U članku 291. stavku 1. riječi: “u kojoj nema većinski udio” i “svjesnim” brišu se. Dodaje se stavak 2. koji glasi:

“(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena imovinska šteta velikih razmjera ili je prouzročen stečaj pravne osobe, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.”

Članak 55.

U članku 293. stavak 1. mijenja se i glasi:

“Odgovorna osoba u pravnoj osobi koja s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za tu ili drugu pravnu osobu uporabom nenaplativih instrumenata osiguranja plaćanja ili na drugi način lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica dovede nekoga u zabludu, ili ga održava u zabludi i time ga navede da ovaj na štetu svoje ili tuđe imovine što učini, ili ne učini,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.”

Članak 56.

U članku 294. stavku 1. riječi: “predstavnik ili” i riječi “u kojoj nema većinski udio” brišu se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena šteta velikih razmjera,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.”

Narodne novine, br. 71/06

Članak 103.

U članku 291. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Odgovorna osoba u pravnoj osobi, koja kršenjem zakona ili drugog propisa o poslovanju očito nesavjesno posluje ili koja grubo povrijedi dužnost skrbi o imovinskim interesima pravne osobe koja se temelji na zakonu, odluci upravne ili sudbene vlasti, pravnom poslu ili odnosu povjerenja i time prouzroči štetu toj pravnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.«

U stavku 2. riječi: »imovinska šteta velikih razmjera« zamjenjuju se riječima: »znatna imovinska šteta«, a riječi: »šest mjeseci« zamjenjuju se riječju: »jedne«.

Članak 104.

U članku 294.a stavku 1. riječi: »od šest mjeseci do pet godina« zamjenjuju se riječima: »od jedne do osam godina«.

U stavku 2. riječi: »od tri mjeseca do tri godine« zamjenjuju se riječima: »od šest mjeseci do pet godina.«

Članak 105.

U članku 294.b stavku 1. riječi: »tri mjeseca »zamjenjuju se riječima: »šest mjeseci«.

Narodne novine, br. 110/97

Zlouporaba položaja i ovlasti

Članak 337.

(1) Službena ili odgovorna osoba koja s ciljem da sebi ili drugome pribavi kakvu neimovinsku korist ili da drugome prouzroči kakvu štetu iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi dužnost,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena znatna šteta ili je došlo do teže povrede prava drugoga,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka pribavljena imovinska korist,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka pribavljena znatna imovinska korist, a počinitelj je postupao s ciljem pribavljanja takve koristi,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina

Narodne novine, br. 129/00

Članak 66.

U članku 337. stavku 4. iza riječi: “pribavljanja takve koristi,” dodaju se riječi: “ili je prouzročena šteta velikih razmjera”.

Članak 129.

U članku 337. stavku 1. riječ: »drugome« zamjenjuje se riječima: »drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi«, a riječi: »novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine« zamjenjuju se riječima: »kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine«.
U stavku 2. riječi: »od tri mjeseca« zamjenjuju se riječima: »od šest mjeseci«.
U stavku 3. riječi: »od šest mjeseci« zamjenjuju se riječima: »od jedne